Kutubxona-axborot faoliyati yo‘nalishi bo‘yicha texnikumlarni muvaffaqiyatli tamomlagan bitiruvchilarni oliy ta‘limi muassasalarining bakalavriat ta‘limi yo‘nalishlariga suhbat asosida o‘qishga qabul qilish bo‘yicha savollar bazasi

I. Mamlakatda o‘z sohasiga oid amalga oshirilayotgan islohatlarning mohoyati va axamiyatini tushunish.

1.Bugungi kunda O‘zbekistonda axborot-kutubxona sohasini rivojlantirishga qaratilgan asosiy davlat siyosatining mazmun-mohiyati nimadan iborat?

2.Axborot-kutubxona sohasiga oid qanday me’yoriy-huquqiy hujjatlarni bilasiz?

3.O‘zbekiston Respublikasining “Axborot-kutubxona faoliyati to‘g‘risida”gi Qonunining soha rivojidagi ahamiyati nimadan iborat?

4.Axborot-kutubxona xizmatlarini takomillashtirish bo‘yicha amalga oshirilayotgan islohotlardan qanday maqsadlar ko‘zlangan?

5.2019-yil 7-iyundagi “O‘zbekiston Respublikasi aholisiga axborot-kutubxona xizmati ko‘rsatishni yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi qarorning soha rivojidagi o‘rni qanday?

6.“2019–2024-yillarda O‘zbekiston Respublikasida axborot-kutubxona sohasini rivojlantirish konsepsiyasi” qanday vazifalarni belgilab berdi?

7.Axborot-kutubxona markazlarining tashkil etilishi qanday ijtimoiy ahamiyatga ega?

8.Bugungi kunda kutubxonalarning jamiyatdagi o‘rni qanday o‘zgarib bormoqda?

9.Zamonaviy kutubxonani faqat kitob saqlanadigan maskan emas, balki axborot markazi sifatida qanday izohlaysiz?

10. Axborot-kutubxona muassasalarini raqamlashtirish jarayoni deganda nimani tushunasiz?

11. Elektron kutubxonalarni rivojlantirishdan qanday maqsad ko‘zlanadi?

12. Avtomatlashtirilgan kutubxona tizimlarining afzalliklari nimadan iborat?

13. An’anaviy kutubxona va zamonaviy axborot-kutubxona markazining asosiy farqlari nimada?

14. Bugungi kunda kutubxonalarda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan qanday foydalanilmoqda?

15. Internet texnologiyalarining kutubxona xizmatlarini rivojlantirishdagi ahamiyati qanday?

16. Elektron katalog nima va undan foydalanish foydalanuvchilarga qanday qulaylik yaratadi?

17. Kutubxona fondlarini raqamlashtirish jarayoni nima uchun muhim?

18.O‘zbekistonda yoshlarning kitobxonlik madaniyatini oshirish bo‘yicha qanday ishlar amalga oshirilmoqda?

19.“Kitobxonlik haftaligi” tadbirlarining asosiy maqsadi nimadan iborat?

20. Yoshlarni kutubxonalarga jalb qilishda qanday zamonaviy usullardan foydalanish mumkin?

21. Besh muhim tashabbusning qaysi yo‘nalishi kitobxonlik va mutolaa madaniyatini rivojlantirishga qaratilgan?

22. Kitobxonlik madaniyati jamiyat taraqqiyotiga qanday ta’sir ko‘rsatadi?

23. Axborot-kutubxona muassasalarining ma’naviy-ma’rifiy tadbirlardagi o‘rni qanday?

24. Kutubxonalar yoshlarning bo‘sh vaqtini mazmunli tashkil etishda qanday vazifalarni bajaradi?

25. Bugungi kunda kutubxonachi kasbining mazmuni qanday o‘zgarib bormoqda?

26. Zamonaviy axborot-kutubxona xodimi qanday kasbiy kompetensiyalarga ega bo‘lishi kerak?

27. Kutubxonachining axborot texnologiyalarini bilishi nima uchun zarur?

28. Axborot madaniyati tushunchasini qanday izohlaysiz?

29. Foydalanuvchilarda axborot madaniyatini shakllantirishda kutubxonaning vazifasi nimadan iborat?

30. Kutubxonalarda nogironligi bo‘lgan shaxslar va alohida ehtiyojli foydalanuvchilar uchun qanday imkoniyatlar yaratilmoqda?

31.“Mehr kutubxonasi” loyihalarining asosiy maqsadi nimadan iborat?

32. Axborot-kutubxona xizmatlarini xalqaro tajribaga moslashtirish deganda nimani tushunasiz?

33. Dunyo kutubxonalarida qo‘llanilayotgan qanday zamonaviy tajribalarni bilasiz?

34. Kutubxonalarda masofaviy xizmat ko‘rsatish qanday amalga oshiriladi?

35. Kutubxona xizmatlarida foydalanuvchi ehtiyojlarini o‘rganish nima uchun muhim?

36. Axborot-kutubxona markazlarida pulli xizmatlarni tashkil etishdan qanday maqsad ko‘zlanadi?

37. Kutubxonalarda tashkil etilayotgan to‘garaklar va loyihalarning ahamiyati nimada?

38. Kitob targ‘iboti va axborot targ‘iboti o‘rtasidagi farq nimada?

39. Kutubxonalarda o‘tkaziladigan ma’naviy-ma’rifiy tadbirlarning asosiy vazifalari nimalardan iborat?

40. Axborot-kutubxona sohasida xalqaro hamkorlikning ahamiyati qanday?

41. Kutubxona fondlarini muntazam boyitib borish nima uchun zarur?

42. Yangi axborot texnologiyalarining kutubxona faoliyatiga ta’sirini qanday baholaysiz?

43. Axborot-kutubxona markazlarida foydalanuvchilarga yaratilayotgan zamonaviy sharoitlar haqida fikringiz qanday?

44. Kutubxona xizmatlari sifatini oshirish uchun qanday ishlarni amalga oshirish zarur?

45. Bugungi kunda kutubxonalar oldida turgan asosiy vazifalar nimalardan iborat?

46. Axborot xurujlari va zararli axborotlardan yoshlarni himoya qilishda kutubxonaning o‘rni qanday?

47. Kutubxonalar yoshlarning intellektual salohiyatini oshirishga qanday hissa qo‘shadi?

48. Davlat tomonidan kutubxona xodimlarini rag‘batlantirish va qo‘llab-quvvatlash ishlari qanday amalga oshirilmoqda?

49. Kelajak kutubxonalarini qanday tasavvur qilasiz?

50. Sizningcha, O‘zbekistonda axborot-kutubxona sohasini yanada rivojlantirish uchun qanday ishlarni amalga oshirish kerak?

II. Bakalavriat ta'lim yo'nalishini tanlashda motivatsiya (soha kasbining mohiyati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, unga doimiy qiziqish ko'rsatish)

1.Kutubxona-axborot sohasini tanlashingizga qanday omillar sabab bo'ldi?

2.Nima uchun aynan axborot-kutubxona yo'nalishida oliy ta'lim olishni istaysiz?

3.Kutubxonachilik kasbining jamiyatdagi o'rni va ahamiyatini qanday baholaysiz?

4.Sizningcha, zamonaviy kutubxonachi qanday kasbiy va shaxsiy fazilatlarga ega bo'lishi kerak?

5.Kelajakda o'zingizni axborot-kutubxona sohasi mutaxassisi sifatida qanday tasavvur qilasiz?

6.Kutubxonachi kasbini tanlashda sizga kim yoki nima ilhom berdi?

7.Kutubxona-axborot sohasida ishlashga bo'lgan qiziqishingiz qachondan boshlangan?

8.Sizningcha, kutubxonachi faqat kitob beruvchi xodimmi yoki undan kengroq vazifalarni bajaradimi?

9.Axborot-kutubxona xodimining jamiyat ma'naviy hayotidagi o'rnini qanday izohlaysiz?

10.Nima sababdan kutubxonachilik kasbini kelajak uchun muhim kasblardan biri deb hisoblaysiz?

11.Sizningcha, kutubxonachi yosh avlod tarbiyasiga qanday ta'sir ko'rsatishi mumkin?

12.Kitobxonlik madaniyatini rivojlantirishda kutubxona mutaxassisining roli qanday?

13.Siz tanlagan kasbda muvaffaqiyatga erishish uchun qanday bilim va ko'nikmalar zarur?

14.Kutubxonachilik kasbining bugungi kundagi nufuzi haqida qanday fikrdasiz?

15.Zamonaviy kutubxonachi va an'anaviy kutubxonachi faoliyati o'rtasidagi farq nimada?

16.Sizningcha, yaxshi kutubxonachi qanday inson bo'lishi kerak?

17.Axborot-kutubxona sohasi mutaxassisi doimiy ravishda o'z ustida ishlashi nima uchun muhim?

18.Kitobga bo‘lgan mehr va qiziqish kasb tanlashda qanday ahamiyatga ega?

19.Siz uchun kutubxona qanday maskan hisoblanadi?

20.Kutubxonada ishlashni istagan inson qanday dunyoqarashga ega bo‘lishi kerak?

21.Sizningcha, kutubxonachi va kitobxon o‘rtasidagi munosabat qanday bo‘lishi kerak?

22.Foydalanuvchilarga sifatli xizmat ko‘rsatish uchun kutubxonachidan qanday fazilatlar talab etiladi?

23.Axborot-kutubxona sohasi bo‘yicha oliy ma’lumot olishdan qanday maqsad ko‘zlayapsiz?

24.Oliy ta’lim davomida qanday bilim va ko‘nikmalarni egallashni xohlaysiz?

25.Kelajakda kutubxona faoliyatiga qanday yangiliklar kiritishni istardingiz?

26.Agar sizga kutubxonani boshqarish imkoniyati berilsa, faoliyatni nimadan boshlagan bo‘lardingiz?

27.Yoshlarni kitob o‘qishga jalb qilish uchun qanday tashabbuslarni amalga oshirgan bo‘lardingiz?

28.Kutubxonachilik kasbida ijodkorlik va tashabbuskorlik qanday ahamiyatga ega?

29.Sizningcha, kutubxonachi pedagoglik vazifasini ham bajaradimi?

30.Axborot-kutubxona xodimi psixologik bilimlarga ega bo‘lishi kerakmi? Nima uchun?

31.Kutubxonachi kasbining mas’uliyati nimada deb o‘ylaysiz?

32.Siz ushbu kasb orqali jamiyat rivojiga qanday hissa qo‘shmoqchisiz?

33.Kitob va axborot inson hayotida qanday o‘rin tutadi?

34.Kutubxonachi bo‘lish uchun qanday insoniy fazilatlar muhim deb hisoblaysiz?

35.Sizningcha, yoshlarni kitobxonlikka qiziqtirishda kutubxonachining shaxsiy namunasi qanday ahamiyatga ega?

36.Agar foydalanuvchi kitob tanlashda qiynalsa, unga qanday yordam bergan bo‘lardingiz?

37.Axborot-kutubxona sohasi rivojida yosh mutaxassislarning o‘rni qanday?

38.Siz tanlagan kasbning jamiyat uchun foydali jihatlari nimadan iborat?

39.Kutubxonachilik kasbida sabr-toqat va muloqot madaniyati nima uchun zarur?

40.Kasbiy faoliyatingizda qanday natijalarga erishishni maqsad qilgansiz?

41.Sizningcha, zamonaviy kutubxonachi qanday texnologiyalarni bilishi kerak?

42.Kutubxona sohasida ishlash uchun chet tillarini bilish qanchalik muhim?

43.Axborot-kutubxona sohasidagi yangiliklarni kuzatib borish nima uchun kerak?

44.Kasbingiz orqali yoshlarning ma'naviy va intellektual rivojiga qanday ta'sir ko'rsatishingiz mumkin?

45.Kutubxonachilik kasbini tanlaganingizdan faxrlanasizmi? Fikringizni izohlang.

46.Siz uchun "zamonaviy kutubxonachi" tushunchasi nimani anglatadi?

47.Kelajakdagi ish faoliyatingizda qanday kasbiy tamoyillarga amal qilmoqchisiz?

48.Kutubxonachilik kasbini boshqa kasblardan ajratib turuvchi jihatlar nimalardan iborat?

49.Agar yoshlar orasida kitobxonlikni oshirish vazifasi topshirilsa, qanday loyihalarni taklif qilgan bo'lardingiz?

50.Nima uchun axborot-kutubxona yo'nalishida oliy ma'lumotli mutaxassis bo'lishni istaysiz?

III. Shaxsiy-kasbiy xususiyatlar (o'qishga qobiliyat, kasbiy vazifalarni hal qilishda amaliy faoliyat, intizomlilik, hamjihatlik, mas'uliyatlilik, qaror qabul qilishda mustaqillik darajasi, shaxsiy yutuqlar mavjudligi, shuningdek, o'z ustida ishlash va iqtidorlilik qobiliyati)

1.O'zingizdagi eng kuchli shaxsiy fazilatlarni qanday baholaysiz?

2.Sizningcha, yaxshi mutaxassis bo'lish uchun qanday insoniy va kasbiy sifatlar zarur?

3.O'qish jarayonida yangi bilimlarni o'zlashtirishga qanday yondashasiz?

4.Mustaqil ta'lim olish va o'z ustingizda ishlash uchun qanday usullardan foydalanasiz?

5.Vazifalarni bajarishda mas'uliyatlilikni qanday namoyon etasiz?

6.Jamoa bilan ishlash qobiliyatingizni qanday baholaysiz?

7.Jamoada fikrlar turlicha bo'lgan vaziyatda qanday yo'l tutasiz?

8.Berilgan topshiriqlarni o‘z vaqtida bajarish uchun qanday tartib asosida ishlaysiz?

9.Intizom deganda nimani tushunasiz?

10.Kasbiy faoliyatda tartib-intizomning ahamiyati nimada?

11.Qiyin vaziyatlarda qaror qabul qilishda qanday tamoyillarga amal qilasiz?

12.Mustaqil qaror qabul qilgan holatingizga misol keltira olasizmi?

13.Xatoga yo‘l qo‘yganingizda vaziyatni qanday tahlil qilasiz?

14.Tanqidiy fikr yoki tavsiyalarni qanday qabul qilasiz?

15.O‘z kamchiliklaringiz ustida ishlash uchun qanday choralar ko‘rasiz?

16.Sizningcha, o‘zini rivojlantirish nima uchun muhim?

17.Yangi bilim va ko‘nikmalarni egallashga bo‘lgan qiziqishingiz qanday?

18.Kasbiy bilimlaringizni oshirish uchun qanday manbalardan foydalanasiz?

19.Axborot-kutubxona sohasida ijodkorlik qanday ahamiyatga ega?

20.Muammoli vaziyatlarda o‘z fikringizni qanday himoya qilasiz?

21.Foydalanuvchi bilan ishlashda sabr-toqatning o‘rni qanday?

22.Muloqot madaniyati deganda nimani tushunasiz?

23.Kutubxona xodimi foydalanuvchilar bilan qanday munosabatda bo‘lishi kerak?

24.Turli xarakterdagi insonlar bilan ishlashda qanday yondashuvdan foydalanasiz?

25.Jamoada hamkorlikni ta’minlash uchun nimalarga e’tibor berish kerak?

26.Rahbar topshirig‘ini bajarishda qanday mas’uliyat namoyon qilasiz?

27.Vaqtni to‘g‘ri taqsimlash qobiliyati nima uchun muhim?

28.Bir vaqtning o‘zida bir nechta vazifani bajarish zarur bo‘lsa, qanday yo‘l tutasiz?

29.Kasbiy faoliyatda tashabbuskorlik qanday ahamiyatga ega?

30.Siz o‘z tashabbusingiz bilan amalga oshirgan ishlaringiz haqida gapirib bering.

31.O‘z oldingizga maqsad qo‘yish va unga erishish jarayonini qanday tashkil qilasiz?

32.Muvaffaqiyatga erishishda mehnatsevarlikning o‘rni qanday?

33.Sizningcha, mas’uliyatli xodim qanday bo‘lishi kerak?

34.Kasbiy faoliyatda halollik va vijdonlilik nima uchun muhim?

35.Foydalanuvchi sizdan norozi bo‘lsa, qanday munosabat bildirasiz?

36.Stressli vaziyatlarda o‘zingizni qanday boshqarasiz?

37.Jamoada yetakchilik qobiliyati qanday namoyon bo‘ladi?

38.Sizda qanday ijobiy odatlar mavjud?

39.O‘qish va ish faoliyatida muvaffaqiyatga erishish uchun qanday reja tuzasiz?

40.O‘z qobiliyatingizni rivojlantirish uchun qanday ishlarni amalga oshiryapsiz?

41.Kutubxona-axborot sohasida xodimning tashqi ko‘rinishi va muomala madaniyati qanday bo‘lishi kerak?

42.Kasbiy etikaga rioya qilish nima uchun muhim?

43.Xizmat ko‘rsatish jarayonida xodimning xushmuomalaligi qanday ahamiyatga ega?

44.Sizningcha, yaxshi mutaxassisni qanday mezonlar asosida baholash mumkin?

45.O‘zingizdagi qanday qobiliyatlarni kelajakdagi kasbiy faoliyatingizda qo‘llamoqchisiz?

46.Yutuqlarga erishishda bilim, tajriba va mehnatning qaysi biri muhimroq deb hisoblaysiz?

47.Siz uchun kasbiy muvaffaqiyat nimani anglatadi?

48.Kelajakda o‘z ustingizda ishlash bo‘yicha qanday rejalar tuzgansiz?

49.Axborot-kutubxona sohasi mutaxassisi sifatida qanday insoniy fazilatlarni rivojlantirishni istaysiz?

50.Nima uchun sizni kelajakda yaxshi axborot-kutubxona mutaxassisi bo‘la oladi deb hisoblash mumkin?

IV. "Tanlangan bakalavriat sohasidagi bilim va kasbiy ko'nikmalarning mavjudligi."

1. Axborot-kutubxona markazlarining asosiy vazifalari nimalardan iborat?
2. Zamonaviy axborot-kutubxona markazi faoliyatining an'anaviy kutubxonadan asosiy farqi nimada?
3. Kutubxona fondini shakllantirish va rivojlantirish jarayoni qanday amalga oshiriladi?
4. Kutubxona fondlarini butlash (to'ldirish) deganda nimani tushunasiz?
5. Kutubxona fondlarini saqlashda qanday talab va qoidalarga amal qilinadi?
6. Kitoblarga texnik va ilmiy ishlov berish jarayoni qanday bosqichlardan iborat?
7. Kutubxona katalogi nima va uning qanday turlari mavjud?
8. Alfavit katalogi bilan sistemali katalogning farqi nimada?
9. Elektron katalogning an'anaviy kataloglardan qanday afzalliklari mavjud?
10. Bibliografiya tushunchasini izohlab bering. Bibliografning asosiy vazifalari nimalardan iborat?
11. Kutubxona-bibliografik xizmat ko'rsatish deganda nimani tushunasiz?
12. Axborot-kutubxona markazida foydalanuvchilarga qanday xizmat turlari ko'rsatiladi?
13. Abonement bo'limi va o'quv zalining faoliyati o'rtasidagi farq nimada?
14. Kutubxonada ochiq fond va yopiq fond qanday tashkil etiladi?
15. Kutubxonadan foydalanuvchilar kimlar va ularga qanday xizmatlar ko'rsatiladi?
16. Kitobxon formulyari nima maqsadda yuritiladi?
17. Kutubxonada foydalanuvchilarni ro'yxatdan o'tkazish jarayoni qanday amalga oshiriladi?
18. Kitobxonlarning mutolaa madaniyatini shakllantirishda kutubxonachining vazifasi nimadan iborat?
19. Foydalanuvchilarga individual xizmat ko'rsatish qanday tashkil etiladi?
20. Kutubxonada ommaviy tadbirlarni tashkil etishning qanday shakllari mavjud?
21. Kitob ko'rgazmalarining asosiy maqsadi nimadan iborat?
22. Kitobxonlar konferensiyasi qanday tashkil etiladi va uning ahamiyati nimada?
23. Axborot-kutubxona xizmatida foydalanuvchilar bilan muloqot madaniyati qanday bo'lishi kerak?
24. Kutubxonachi kasbiy etikasining asosiy tamoyillarini ayting.
25. Zamonaviy kutubxonachi qanday kasbiy bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi lozim?

26. Axborot-kutubxona faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan qanday foydalaniladi?
27. Avtomatlashtirilgan kutubxona tizimi nima va uning afzalliklari qanday?
28. Elektron kutubxona tushunchasini izohlab bering.
29. Elektron kutubxona bilan avtomatlashtirilgan kutubxonaning farqi nimada?
30. Kutubxonalarda internet xizmatlaridan qanday foydalaniladi?
31. Masofaviy axborot-kutubxona xizmatlari deganda nimani tushunasiz?
32. Raqamlashtirish jarayoni kutubxonalar faoliyatiga qanday ta'sir ko'rsatmoqda?
33. Kutubxona resurslarini raqamlashtirishdan qanday maqsad ko'zlanadi?
34. Axborot madaniyati nima va uni shakllantirishda kutubxonalarning o'rni qanday?
35. Foydalanuvchilarning axborotga bo'lgan ehtiyojini aniqlash qanday amalga oshiriladi?
36. Kutubxonada ma'lumotnoma-bibliografik xizmat qanday tashkil etiladi?
37. Kutubxona reklamasining qanday turlarini bilasiz?
38. Kutubxonaga yangi foydalanuvchilarni jalb etishning samarali usullari qanday?
39. Yosh kitobxonlar bilan ishlashda qanday usullardan foydalaniladi?
40. Maktab kutubxonalari faoliyatining asosiy yo'nalishlari nimalardan iborat?
41. Ta'lim muassasalari kutubxonalarining o'quv jarayonidagi ahamiyati nimada?
42. Kutubxona fondlarini tasniflashda qanday tizimlardan foydalaniladi?
43. Universal o'nli klassifikatsiya (UO'K) nima va u kutubxonalarda nima uchun qo'llaniladi?
44. Kutubxonada inventar daftari qanday maqsadda yuritiladi?
45. Kutubxona statistikasi nima uchun olib boriladi?
46. Axborot-kutubxona muassasasida mehnatni ilmiy tashkil etish deganda nimani tushunasiz?
47. Kutubxona rahbarining boshqaruv faoliyati qanday vazifalarni o'z ichiga oladi?
48. Axborot-kutubxona markazi xodimining asosiy xizmat vazifalari nimalardan iborat?
49. Kutubxona faoliyatida innovatsion texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati nimada?
50. Sizningcha, kelajakdagi axborot-kutubxona mutaxassisi qanday bilim, malaka va kompetensiyalarga ega bo'lishi kerak?

Kafedra mudiri **J.Tursunov**